

Saksframlegg

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
048/20	Landbruk, samferdsel, natur og miljø	02.09.2020

Revidering av Riksantikvarens NB!-register - høring.

Landbruk, samferdsel, natur og miljø- 048/20:

Vedtak:

Moss kommune støtter Riksantikvarens forslag til revidering av NB!-registeret med de endringer som fremkommer i saksfremlegget.

Rådmannens forslag til vedtak:

Moss kommune støtter Riksantikvarens forslag til revidering av NB!-registeret med de endringer som fremkommer i saksfremlegget.

Bakgrunn for saken:

Som et ledd i den nasjonale kulturminnepolitikken har riksantikvaren utarbeidet en liste over nasjonalt viktige kulturmiljøer i byene, NB!-registeret. NB!registeret ble utarbeidet for 15 år siden og det siste året har listen blitt revidert.

I Moss er det tre områder i NB!-registeret; Storgata, Møllebyen og Verket.

Riksantikvaren har sendt forslag til revidering av NB!-registeret på høring til berørte kommuner.

Saken legges frem for Utvalget landbruk, samferdsel, natur og miljø til behandling som fagutvalg og til Teknisk utvalg som referatsak da disse i praksis vil forholde seg til NB!registeret. Det er viktig med politisk forankring og kunnskap om kulturmiljøene i kommunen.

Redegjørelse for saken:

Riksantikvaren har gjennomført revidering av NB!-registeret i samarbeid med kommunene og fylkeskommunene og det har vært mulig å komme med faglige innspill i prosessen.

Bakgrunnen for NB!-registeret er at det er viktig å bevare hele kulturmiljøer, ikke bare enkeltminner/bygninger. Utviklingen i byene går stadig raskere og kulturminner går tapt. Kulturminner er en ikke fornybar ressurs, og ved å lage en nasjonal oversikt over viktige kulturmiljøer, skaper riksantikvaren en forutsigbarhet og et verktøy for lokale myndigheter til å bevare kulturmiljøene.

Kulturmiljøene i NB!registeret er verdifulle fellesgoder og er viktig ressurs som knyttes til kulturhistorisk kunnskap og mangfoldige opplevelser og bruksmuligheter. Revisjonen

omfatter derfor presisering av nasjonale interesser og beskrivelse.

Det nye i revisjonen er også å gi konkrete råd og anbefalinger for forvaltning (vern og utvikling) av kulturmiljøene i NB! - registeret. Det er derfor føyd til et nytt avsnitt i kulturmiljøtekstene med overskriften « Faglige råd for forvaltning». Rådene tar utgangspunkt i anbefalinger i Riksantikvarens bystrategi 2017 - 2019 . De fordeler seg på ulike nivåer (landskap, område, bygning og møblering i byrommene). For å ivareta kulturmiljøene innebærer det å ivareta sammenhengene mellom de ulike nivåene, innenfor kulturmiljøet så vel som landskapet de befinner seg i. Hvilke råd som gis vil variere mellom kulturmiljøene og hvilken situasjon de befinner seg i.

I Moss er det ikke tatt inn nye områder eller justering av grensene på de eksisterende NB!-områdene. For kulturminneforvaltningen og for politiske beslutninger er det positivt at riksantikvaren har konkrete faglige råd for forvaltning av kulturmiljøene i NB!-registeret.

Intern og ekstern medvirkning:

Det har vært medvirkning fra overordnet planavdeling, planavdeling og byggesak i prosessen. Byantikvaren er saksbehandler.

Vurderinger:

I oversendelsesbrevet skriver Riksantikvaren:

«Stortingsmelding nr. 16 «Nye mål i kulturmiljøpolitikk en – engasjement, bærekraft og mangfold» (2019 - 2020) viser flere måter på hvordan kulturmiljø kan bidra til bærekraftig utvikling gjennom helhetlig samfunnsplanlegging. For å følge opp på Faro - konvensjonen (2008) , den Europeiske landskapskonvensjonen (2004) og FNs bærekraftsmål legger Regjeringen og Riksantikvaren vekt på at kulturmiljø er et felles gode med felles ansvar. De nye nasjonale målene i stortingsmeldingen er:

«Alle skal ha mulighet til å engasjere seg og ta ansvar for kulturmiljø»

«Kulturmiljø skal bidra til bærekraftig utvikling gjennom helhetlig samfunnsplanlegging»

«Et mangfold av kulturmiljø skal tas vare på som grunnlag for kunnskap, opplevelse og bruk»

Riksantikvarens NB! - register inngår i dette arbeid ved å utpeke kulturmiljøer av nasjonal interesse i byer og tettsted er hvor det må vises særlige hensyn i forbindelse med videre forvaltning og utvikling. Registeret skal bidra til at kulturmiljøer av nasjonal interesse blir tatt vare på, og brukes som en bærekraftig ressurs i lokal utvikling.

Det vises til vedleggene som beskriver de tre NB!-områdene i Moss.

Moss sentrum er under transformering og det er stort press på disse områdene. Det er derfor positivt at det kommer retningslinjer fra Riksantikvaren som gir lokale myndigheter et virkemiddel i forvaltning av kulturmiljøene. De tre områdene har status H570 med bestemmelser i sentrumsplanen, og NB!-registeret vil være med på å forsterke kommunens egne bestemmelser.

Rådmannen har noen kommentarer til teksten i forslaget og foreslår at disse endres:

Storgata:

Ingen bemerkninger til forslaget.

Møllebyen:

I riksantikvarens forslag: Siktlinjer fra området ned til Sponvika skal ivaretas.

Fra området er det ikke mulig å se til Sponvika på grunn av høydeforskjell og demningen. Det er det imidlertid åpen siktlinje fra Storebro til Mossesundet. Det foreslås at Mossesundet erstatter Sponvika i teksten.

Verket:

Avgrensning av NB!-området avsluttes med Verket 9 i nord. Det foreslås at området utvides til også å omfatte Verket 8 gnr/br 1/1304 slik at hele den gamle arbeiderbebyggelsen er en del av NB!-området.

Økonomiske konsekvenser for årsbudsjett og handlingsplan:

Ingen økonomiske konsekvenser i forhold til budsjett og handlingsplan.

Oppsummering/konklusjon:

Riksantikvaren har sendt forslag på revidering av NB!-registeret på høring til kommunen. NB!-registeret er en oversikt over kulturmiljøer av nasjonal interesse. I Moss har vi tre slike kulturmiljøer Storgata, Møllebyen og Verket. Nytt i Riksantikvarens forslag er at det følger faglige råd for forvaltning av kulturmiljøene.

Landbruk, samferdsel, natur og miljø 02.09.2020:

Behandling:

Orientering ved byantikvar Berit Kolden.

Votering:

Rådmannens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Landbruk, samferdsel, natur og miljø- 048/20:

Vedtak:

Moss kommune støtter Riksantikvarens forslag til revidering av NB!-registeret med de endringer som fremkommer i saksfremlegget.

Torunn Årset
Kommunalsjef
Moss 14.08.2020

Vedlegg i saken:

18.06.2020	Høring av Riksantikvarens forslag til revisjon av NB-registerets kulturmiljøer i Viken fylkeskommune
18.06.2020	K262 Moss Storgata.PDF
18.06.2020	K261 Moss Møllebyen.PDF
18.06.2020	K260 Moss Verk.PDF
13.08.2020	Kart - NB!registeret Moss